

WOJEWODA PODKARPACKI
ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów

Rzeszów, 2022-01-24

ŚR-III.431.3.2021

Pan
Robert Bednarz
Starosta Nizański

Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224 t.j.) przekazuję wystąpienie pokontrolne dotyczące realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o lasach oraz ustawy Prawo łowieckie.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

po kontroli problemowej przeprowadzonej w dniu 24 listopada 2021 r. w Starostwie Powiatowym w Nisku, ul. Plac Wolności 2, 37-400 Nisko.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Środowiska i Rolnictwa Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie w składzie:

- Anastazja Turopolska /starszy specjalista/ - na podstawie imiennego upoważnienia do kontroli udzielonego przez Pana Stanisława Zająca Zastępcę Dyrektora Wydziału Środowiska i Rolnictwa działającego z upoważnienia Wojewody Podkarpackiego (upoważnienie nr 1 z dnia 23 listopada 2021 r., znak: ŚR-III.431.3.2021).
- Małgorzata Marciniak /starszy specjalista/ - na podstawie imiennego upoważnienia do kontroli udzielonego przez Pana Stanisława Zająca Zastępcę Dyrektora Wydziału Środowiska i Rolnictwa działającego z upoważnienia Wojewody Podkarpackiego (upoważnienie nr 2 z dnia 23 listopada 2021 r., znak: ŚR-III.431.3.2021).

I. Zakres kontroli i okres objęty kontrolą

Kontrolą objęto prawidłowość realizacji przez Starostę Nizańskiego zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r., poz. 1275 t.j.) oraz ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1683 t.j.) w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

II. Ocena wykonywania zadań w kontrolowanym zakresie oraz przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam **pozytywnie z uchybieniami**.

Powyższa ocena wynika z ocen cząstkowych i uwag dotyczących poszczególnych obszarów działalności Starostwa, objętych kontrolą (pkt. III niniejszego projektu wystąpienia pokontrolnego).

III. Ustalenia kontroli

1. Ocena struktury organizacyjnej w kontekście realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o lasach i ustawy Prawo łowieckie

Zgodnie ze strukturą organizacyjną Starostwa Powiatowego w Nisku określoną w Regulaminie Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Nisku (Uchwała Nr 432/2021 Zarządu Powiatu Nizańskiego z dnia 15 kwietnia 2021 r.), realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o lasach i ustawy Prawo łowieckie powierzono Wydziałowi Ochrony Środowiska, Leśnictwa i Rolnictwa. Ustalono także, że wszystkie zadania z kontrolowanego zakresu ujęte zostały w Regulaminie Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Nisku.

Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z ustawy o lasach i ustawy Prawo łowieckie wykonuje Pan Tomasz Czekiereda zatrudniony na stanowisku podinspektora w Wydziale Ochrony Środowiska, Leśnictwa i Rolnictwa. Stwierdzono także, że część zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikające z ustawy o lasach wykonuje również Pan Krzysztof Kida zatrudniony na stanowisku podinspektora oraz Pan Jan Mazur

zatrudniony na stanowisku główny specjalista w Wydziale Ochrony Środowiska, Leśnictwa i Rolnictwa. Zakresy obowiązków ww. pracowników zawierały wszystkie zadania zlecone objęte czynnościami kontrolnymi.

Ustalono również, że osoba pełniąca w 2020 r. funkcję Naczelnika Wydziału, Pan Krzysztof Zalewski, posiadała stosowne imienne upoważnienia udzielone przez Starostę Nizańskiego do załatwiania w jego imieniu wszystkich indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej należących do zadań Wydziału Ochrony Środowiska, Leśnictwa i Rolnictwa, w tym do podpisywania decyzji administracyjnych w przedmiotowym zakresie.

W oparciu o wyżej wymienione ustalenia sposób realizacji omawianego zagadnienia, tj. określenie struktury organizacyjnej uwzględniającej realizację zadań zleconych objętych kontrolą **oceniam pozytywnie**.

2. Przyznawanie środków z budżetu państwa na pokrycie kosztów zagospodarowania i ochrony związanych z odnowieniem lub przebudową drzewostanu po wystąpieniu klęsk żywiołowych w przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy

W trakcie czynności kontrolnych zespół kontrolerów ustalił, że w okresie objętym kontrolą Starosta Nizański nie wydawał decyzji w sprawie przyznania środków finansowych z budżetu państwa na odnowienie lub przebudowę drzewostanu zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r., poz. 1275 t.j.).

Z uwagi na brak realizacji omawianego zadania w okresie objętym kontrolą nie można dokonać oceny prawidłowości jego realizacji.

3. Zmiana lasu niestanowiącego własności Skarbu Państwa na użytek rolny

Zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r., poz. 1275 t.j.) zmiana lasu na użytek rolny może nastąpić w przypadku szczególnie uzasadnionych potrzeb właścicieli lasów w stosunku do lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa. W okresie objętym kontrolą Starosta Nizański wydał jedną decyzję z dnia 21 lipca 2020 r. znak: OLRV.6164.27.2020 orzekającą zmianę lasu na użytek rolny.

W oparciu o kompletny wniosek z dnia 5 czerwca 2020 r. Starosta Nizański w dniu 18 czerwca 2020 r. wszczął postępowanie administracyjne w sprawie zezwolenia na zmianę lasu na użytek rolny. Przedmiotowe postępowanie prowadzono zgodnie z obowiązującymi przepisami wynikającymi z ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, a wydana decyzja zawierała obligatoryjne elementy decyzji administracyjnej. Powyższa decyzja

podpisana została przez Pana Krzysztofa Zalewskiego – Naczelnika Wydziału Środowiska Leśnictwa i Rolnictwa na podstawie imiennego upoważnienia z dnia 1 czerwca 2017 r. znak: ON.077.50.2017 udzielonego przez Starostę Niżańskiego.

W oparciu o wyżej wymienione ustalenia sposób realizacji omawianego zagadnienia, tj. zmiana lasu niestanowiącego własności Skarbu Państwa na użytek rolny **oceniam pozytywnie**.

4. Uznanie lasu za ochronny lub pozbawienie go tego charakteru w odniesieniu do lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą Starosta Niżański nie wydawał decyzji w sprawie uznania lasu za ochronny lub pozbawienia go tego charakteru zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r., poz. 1275 t.j.).

Z uwagi na brak realizacji omawianego zadania w okresie objętym kontrolą nie można dokonać oceny prawidłowości jego realizacji.

5. Zatwierdzanie uproszczonego planu urządzania lasu

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą Starosta Niżański zatwierdził uproszczone plany urządzenia lasu (zwane dalej „upul”) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, położonych na terenie obrębów ewidencyjnych: Golce, Jarocin, Majdan Golczański, Mostki, Szwedry, Szyperki w Gminie Jarocin; Bieliny, Dabrówka, Glinianka, Kurzyna Mała, Kurzyna Średnia i Kurzyna Wielka w Gminie Ulanów oraz w obrębie ewidencyjnym Nowy Nart w Gminie Jeżowe.

Analizując dokumentację stwierdzono, że projekty upul przekazano do publicznego wglądu na okres zgodny z ustawą o lasach (art. 21 ust. 4) w siedzibie Urzędów Gminy: Ulanów, Jarocin i Jeżowe, Zainteresowani właściciele lasów nie złożyli zastrzeżeń i wniosków do projektów upul.

Projekty upul zostały pozytywnie zaopiniowane przez właściwych terytorialnie nadleśniczych – Nadleśniczego Nadleśnictwa Rudnik (pismo z dnia 22 października 2020 r., znak: ZG.6007.1.2020), Nadleśniczego Nadleśnictwa Kolbuszowa (pismo z dnia 26 października 2020 r., znak: ZG.6007.1.2020), Nadleśniczego Nadleśnictwa Janów Lubelski (pismo z dnia 28 października 2020 r., znak: ZG.750.27.2020), Nadleśniczego Nadleśnictwa Rozwadów (pismo z dnia 10 listopada 2020 r., znak: ZG.6007.1.2020).

Ponadto dokonując analizy sprawozdania GUS L-03 za 2020 r. o lasach prywatnych stanowiących własność osób fizycznych i prawnych ustalono, że powierzchnia gruntów leśnych na terenie powiatu niżańskiego wynosiła 11 937,00 ha, w tym objęta aktualnymi uproszczonymi planami urządzania lasu 10 117,00 ha – co wskazuje na brak dokumentacji urzędniowej na powierzchni 1820,00 ha. Z pisemnych wyjaśnień Pana Krzysztofa Zalewskiego z dnia 7 grudnia 2021 r., znak: OLR.0121.11.2021 wynika, iż w 2018 r. wyłoniony został wykonawca upul na powierzchnię ponad 765,00 ha. Niestety wykonawca nie opracował upul, a w marcu w 2019 r. Powiat Niżański zerwał z nim umowę. Obszar ten został zlecony ponownie do opracowania w 2020 r.. Naczelnik Wydziału Środowiska Leśnictwa i Rolnictwa zaznaczył również, iż na terenie powiatu niżańskiego przeważają grunty klas V i VI, na których ze względów ekonomicznych zaprzestano działalności rolniczej. Zostały one zalesione przez właścicieli oraz przez sukcesje naturalną na nieuprawianych rolniczo gruntach, a zmiany te nie są zgłaszane przez właścicieli gruntów. Naczelnik Wydziału Środowiska Leśnictwa i Rolnictwa wyjaśnia również, iż w dniu 7 grudnia 2021 r. planuje się odbiór nowych dokumentów dotyczących uproszczonych planów urządzenia lasów dla 41 obrębów, łącznie na powierzchnię około 4600 ha.

W oparciu o wyżej wymienione ustalenia sposób realizacji omawianego zagadnienia, tj. zatwierdzanie uproszczonych planów urządzania lasu **oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.**

6. Ustanawianie trwałego zarządu nieruchomości Skarbu Państwa zarządzanych przez Lasy Państwowe, przeznaczonych na drogi krajowe

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą Starosta Niżański nie wydawał decyzji w sprawie ustanawiania trwałego zarządu nieruchomości Skarbu Państwa zarządzanych przez Lasy Państwowe, przeznaczone na drogi krajowe zgodnie z art. 38a ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r., poz. 1275 t.j.).

Z uwagi na brak realizacji omawianego zadania w okresie objętym kontrolą nie można dokonać oceny prawidłowości jego realizacji.

7. Wydzierżawianie obwodu łowieckiego polnego

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą Starosta Niżański nie podpisywał umów na wydzierżawianie obwodów łowieckich polnych. Umowy takie zawierano w 2018 r.

Z uwagi na brak realizacji omawianego zadania w okresie objętym kontrolą nie można dokonać oceny prawidłowości jego realizacji.

8. Ustalenie wysokości czynszu dzierżawnego dla kół łowieckich za dzierżawę obwodów łowieckich polnych w danym roku

W okresie objętym kontrolą Starosta Niżański wydzierżawiał 3 obwody łowieckie polne 3 kołom łowieckim:

- Obwód łowiecki nr 25 – Koło Łowieckie „Jeleń” w Jeżowie,
- Obwód łowiecki nr 16 – Koło Łowieckie „Knieja” w Stalowej Woli,
- Obwód łowiecki nr 22 – Koło Łowieckie „Leśnik” w Biłgoraju,

Podmiot kontrolowany przedstawił wyliczenia wysokości czynszów dzierżawnych dla wszystkich wydzierżawionych obwodów łowieckich. Wyliczeń dokonano w oparciu o powierzchnie użytkowe tych obwodów określone w szczegółowych rejestrach powierzchniowych dotyczących powyższych obwodów łowieckich z wykorzystaniem zasad określonych w art. 30 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1683 t.j.), Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie wskaźników i czynników służących kategoryzacji obwodu łowieckiego (Dz. U. z 2019 r., poz. 536) oraz Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 października 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania czynszu dzierżawnego oraz udziału dzierżawców obwodów łowieckich w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną (Dz. U. z 2018 r., poz. 2085).

Przy ustalaniu czynszu dzierżawnego stosowano równowartość pieniężną żyta ustaloną dla okresu objętego kontrolą w oparciu o:

- Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 października 2019 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2019 (M.P. z 2019 r. poz. 1017),
- Pismo z dnia 5 czerwca 2013 r. Ministerstwa Środowiska Departamentu Prawnego DP-024-27/20611/13/CCh dotyczące sposobu naliczania czynszu dzierżawnego dla obwodów łowieckich,

- Uchwałę nr XI.82.2019 Rady Gminy Jarocin z dnia 2 grudnia 2019 r. w sprawie obniżania średniej ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego na 2020 rok,
- Uchwałę nr X/71/2019 Rady Miejskiej w Ulanowie z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie obniżania ceny skupu żyta stanowiącej podstawę do obliczenia podatku rolnego,
- Uchwałę nr XIX/127/2019 Rady Gminy Jeżowe z dnia 30 października 2019 r. w sprawie obniżania ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawa obliczenia podatku rolnego na obszarze Gminy Jeżowe w 2020 roku,
- Uchwałę nr VIII/51/2019 Rady Gminy Kamień z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie obniżania ceny skupu żyta 1q żyta przyjmowanej jako podstawa obliczenia podatku rolnego na obszarze Gminy Kamień w 2020 r.,
- Uchwałę nr XII/88/2019 Rady Gminy Ulanów z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie obniżania średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2020 rok,
- Uchwałę nr XV/82/2019 Rady Gminy Harasiuki z dnia 4 grudnia 2019 r. w sprawie obniżania średniej ceny skupu żyta w podatku rolnym,
- Uchwałę nr XI/71/2019 Rady Gminy Krzeszów z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie obniżania średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2020,

Z uwagi na wątpliwości co do sposobu ustalenia przyjmowanej wartości średniej ceny skupu żyta, będącej jednym z elementów niezbędnym do ustalenia wysokości czynszu dzierżawnego dla kół łowieckich, ocena ww. zagadnienia zostanie opisana po uzyskaniu opinii Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

9. Rozliczenie otrzymanego czynszu dzierżawnego

Ustalono, iż w dniu 26 marca 2020 r. zgodnie z zapisem § 3 pkt 3 umów dzierżawy obwodów łowieckich, zawiadomiono koła łowieckie o wysokości czynszu dzierżawnego. W dniu 14 maja 2020 r., zgodnie z § 3 pkt 4 umów dzierżawy obwodów łowieckich wydzierżawiający wystawił faktury, w których wskazał wysokość czynszu dzierżawnego oraz określono, że wpłaty jednorazowe (całość czynszu) winny być dokonane w terminie 14 dni od daty wystawienia faktury.

Wskazane w wystawionych fakturach kwoty odpowiadały wyliczeniom czynszów dzierżawnych dla poszczególnych obwodów łowieckich.

Jak wynika z prowadzonych przez Starostwo Powiatowe w Nisku zapisów na kontach analitycznych z 2020 r. poszczególne koła łowieckie wpłaciły czynsze dzierżawne w wyliczonych kwotach.

Rozdysponowanie czynszu dzierżawnego ujęte zostało w sporządzonym przez Wydział Ochrony Środowiska, Leśnictwa i Rolnictwa dokumencie dotyczącym wykazu wysokości kwot za dzierżawę obwodów łowieckich przypadających poszczególnym gminom, miastom i nadleśnictwom. Dokonując analizy wspomnianego dokumentu stwierdzono, że łączna kwota 5 383,19 zł stanowiąca wartość czynszu dzierżawnego brutto, rozdzielona została pomiędzy Nadleśnictwa: Rudnik, Biłgoraj i Rozwadów, gminy: Jeżowe, Kamień, Bojanów, Harasiuki, Potok Górny, Krzeszów, Jarocin oraz miasto i gminę Nisko i Ulanów.

W oparciu o wyżej wymienione ustalenia sposób realizacji omawianego zagadnienia, tj. rozliczenie otrzymanego czynszu dzierżawnego oceniam **pozytywnie**.

Kontrolerzy wpisali się do książki kontroli w Starostwie Powiatowym w Nisku pod pozycją 02/2021.

Ww. ustalenia, w tym oceny cząstkowe i ocena końcowa kontrolowanej działalności zostały udokumentowane w aktach kontroli. Na wspomnianą dokumentację składają się kopie:

- uchwały nr 432/2021 Zarządu Powiatu Nizańskiego z dnia 15 kwietnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Nisku,
- uchwały nr 477/2021 Zarządu Powiatu Nizańskiego z dnia 25 czerwca 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Nisku,
- uchwały nr 511/2021 Zarządu Powiatu Nizańskiego z dnia 30 sierpnia 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Nisku,
- zakresów czynności pracowników Wydziału Ochrony Środowiska, Leśnictwa i Rolnictwa,
- imiennego upoważnienia dla Naczelnika Wydziału Ochrony Środowiska, Leśnictwa i Rolnictwa,
- wniosku o wydanie decyzji o zmianie gruntu leśnego na użytek rolny,

- zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie wniosku dotyczącego wydania zezwolenia na zmianę lasu na użytek rolny,
- decyzji w sprawie zezwolenia na zmianę lasu na użytek rolny,
- sprawozdania GUS L-03,
- zarządzenia nr 62/2020 Starosty Nizańskiego z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie zatwierdzenia upul dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych położonego na terenie Powiatu Nizańskiego,
- opinii Nadleśniczego Nadleśnictwa Rudnik z dnia 22 października 2020 r., znak: ZG.6007.1.2020,
- opinii Nadleśniczego Nadleśnictwa Janów Lubelski z dnia 25 października 2020 r., znak: ZGZ.750.1.2020,
- opinii Nadleśniczego Nadleśnictwa Kolbuszowa w Świerczowie z dnia 26 października 2020 r., znak: ZG.750.27.2020,
- opinii Nadleśniczego Nadleśnictwa Rozwadów z dnia 10 listopada 2020 r., znak: ZG.6007.1.2020,
- pism o wyłożeniu projektu upul do publicznego wglądu w gminach: Ulanów, Jarocin, Jeżowe,
- umów dzierżawy obwodów łowieckich,
- szczegółowego rejestru powierzchniowego obwodów łowieckich,
- dokumentu ustalającego wysokości czynszu dzierżawnego wraz z kopiami faktur,
- dokumentu potwierdzającego rozliczenie czynszu dzierżawnego pomiędzy poszczególne nadleśnictwa, gminy i miasta,
- wyjaśnień Pana Krzysztofa Zalewskiego Naczelnika Wydziału Ochrony Środowiska, Leśnictwa i Rolnictwa z dnia 7 grudnia 2021 r., znak: OLR.0121.11.2021..

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały zgłoszone przez Starostę Nizańskiego zastrzeżenia.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz usprawnienia badanej działalności – na podstawie

art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej – przekazuję następujące zalecenia pokontrolne:

- 1) Zintensyfikować prace służące objęciu całej powierzchni lasów, niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych dokumentacją urzędniową.

Z uwagi na wątpliwości co do sposobu ustalenia przyjmowanej wartości średniej ceny skupu żyta, będącej jednym z elementów niezbędnym do ustalenia wysokości czynszu dzierżawnego dla kół łowieckich, zalecenia pokontrolne ww. zagadnienia zostanie opisana po uzyskaniu opinii Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

O sposobie wykonania powyższych zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia – mając na względzie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej – proszę o poinformowanie mnie na piśmie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

WOJEWODA PODKARPACKI

(-)

Ewa Leniart

(Podpisane bezpiecznym podpisem elektronicznym)